	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	10/6-5
		Датум:
		24. 02. 2016.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Зоран Јевтовић, ред. проф.
2. Др Зоран Арачки, ванр. проф.
3. Др Владета Радовић, ванр. проф.

2. Одлука Већа департмана за комунологију и новинарство број 10/6-46 од 07.12.2015.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Музафер (Салих) Жупљанин

2. Година уписа на мастер академске студије

2013/2014.

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије новинарства

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

*Комуникациони и геополитички аспекти Арапског пролећа - анализа портала „Ал
Цазира Балканс“ и сиријски рат*

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидата Музафера Жупљанина садржи скоро 80 страница текста.

укључујући абстракте на српском и енглеском језику, као и списак коришћене литературе и вебографије, чинећи методолошко-композициону целину која коришћеном апаратуром и аналитичком процедуром задовољава све стандарде научно-стручног рада. Тема је веома актуелна, предмет истраживања друштвено релевантан, а студија случаја примерена постављеним задацима и циљевима, па се може констатовати да је кандидат изврсно примењујући стечена теоријска и практична знања и вештине максимално допринео расветљавању сложеног геополитичког и комуникационо важног друштвеног феномена. Рат у Сирији и ланац политичких потреса препознат као „Арапска пролећа“, суштински је променио живот на Блиском истоку, рефлектујући се кроз колоне миграната и на европски геополитички, безбедносни и културно-религијски простор, што је у раду теоријски јасно и прецизно објашњено.

Након краћег увода рад структурно садржи три теоријске целине (поглавља), које(а) су у дијалектички преплетеном и међузависном односу: 1) Методолошки оквир истраживања, 2) Геополитички аспекти Арапског пролећа и 3) Медијски аспекти Арапског пролећа. Емпиријски део рада утемељен је на анализи садржаја портала „Ал Џазира Балканс“ и извештавању о сиријском рату у периоду од марта 2011. до децембра 2015. године, при чему аутор издвајајући конкретне примере карактеристичне за комуникационо-пропагандну битку и подршку глобалних јавности указује на мање познату религијску димензију овог глобалног конфликта. Ослањајући се на тезу по којој у данашњем друштву слике о кризним ситуацијама или конфликтним дешавањима до грађана обично долазе посредно – масмедијима, кандидат Жупљанин одлично уочава процес диференцирања комуникационих система, који са процесима дигитализације и настајања социјалних мрежа нуде шансу сваком грађанину да поред примања информација, постану и њихов дистрибутери, утичући на ланац реаговања у ширем безбедносном окружењу. Политичко насиље, тероризам и (не)насилни протести још увек у међународној заједници нису добили адекватну теоријску пажњу, што је конкретан допринос који наша заједница може имати од овог рада..

Методолошки оквир истраживања је појмовно-хипотетички прецизно постављен, што се уочава кроз укупну структуру презентованог садржаја. Правовремено и јасно идентификовање проблема и предмета истраживања, уз правилан избор метода, кроз анализу садржаја врло утицајног портала у арапском свету, даље води артикулацији научних и друштвених циљева рада, при чему добијени резултати представљају самосталан и ауторски допринос вредновању актуелних друштвених појава. Укупној

оцени доприноси и велики број посећених интернет портала и извора, посебно из угла ислама, што раду даје нов угао интерпретације, важан са аспекта мултикултурализма и мултиетничности, при чему је аутор задржао научну дескрипцију и објективност!

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат истражујући специфичности, трајање и комуникационе аспекте кроз пример Сирије и грађанских немира на Блиском истоку уочава дубину, технике и методе геополитичких промена које се свакодневно дешавају око нас. Исправно контатујући како је Интернет, са бројним платформама и грађанским активизмом, у значајној мери обликовао збивања на овим просторима Музафер Жушљанин исправно закључује како са новим медијским технологијама продукција, акумулација и циркулација знакова и значења укидају привилеговану монополску позицију класичних медија и државних режима, истурајући у фокус јавних мњења дигиталне платформе и њихов пропагандно-информативни утицај са важном улогом цивилног друштва (грађана). Отуда је фокус рада на техникама и садржајима којима је сиријска криза представљена у у сајбер сфери која све више постаје огледало нове стварности.

Проучавајући *Арапска пролећа*, али и комуникацијску парадигму евидентну у сиријском конфликту аутор одлично констатује да „оне саме не усмеравају и одређују карактер друштвених система, већ да дубину и сврху самих процеса опредељује политичка моћ. Медији могу битно помоћи у стварању свести сваког појединца, али под условом да их користимо слободно и независно од идеолошких и религијских утицаја и процеса.“ Емпиријском анализом у арапском свету веома утицајног портала „*Ал Џазира Балканс*“ кандидат идентификује одређену идеолошку матрицу и наклоност арапском свету, али и да се „имиџ професионалности негује квалитетним, правовременим и утемељеним информацијама“. Мастер рад као новум доноси закључак да „управљање информацијама (спиновање) у кризном комуницирању одређује смер, интензитет и садржај информације, али не опредељује коначни резултат у разрешењу унутрашњих конфликта“, што је важан научни и друштвени допринос истраживања.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Објективним и непристрасним евалуирањем комуникацијских садржаја портала „Ал Џазира Балканс“, али и низа геополитичких, религијских, културолошких, етничких и социолошких појава и процеса, кандидат Музафер Жупљанин је дошао до релевантних резултата и чињеница. Методолошки кохерентно, историјско-антрополошки компаративно, религијски утемељено указао је на генезу и скривене утицаје крвавих верско-етничких сукоба на сиријском ратишту, али и катастрофалне последице по остали свет, укључујући Европу и проблем са мигрантима који још увек траје.

Кандидат у закључним разматрањима исправно уочава како нови медији, интернет и дигиталне платформе пре свих, реконструишу политичку, безбедоносну и религијско-духовну сцену, уносећи промене које мењају конвенционалне комуникационе обрасце и стандарде. Кроз примере са сиријских ратишта показује како се стварност медијски инструментализује, догађаји извлаче из контекста, персонализују или прећуткују, зависно колико пажње треба да привуку, односно да ли конфликт треба примирити или даље распламсати? Основна хипотеза аутора по којој интернет портал „Ал Џазера Балканс“ аналитичним и методолошки утемељеним текстовима нуди објективну интерпретацију догађаја у Сирији низом вредносних судова практично је потврђена, уз ставове да редакција фаворизујући брз и стратешки снажан одговор у моделовању сиријске стварности, спречава или отежава наметање пропагандно једнодимензионалне слике од стране водећих светских медија.

Рад је кроз емпиријску студију случаја показао да су најчешће коришћени методи и средства за неутрализацију конфликта у Сирији били: измештање сукоба са једне на другу социјалну, религијску, економску или етничку раван; спуштање конфликта на ниво ужих и парцијалних група (тако да се, примера ради, верски сукоб раздроби на низ изолованих сукоба унутар или између верских секти); медијске манипулације и индоктринације (у виду вештачког изазивања нових криза и сукоба да би се умањили значај, димензије или интензитет постојећих); поткупљивање вођа протеста, давање лажних информација, уступака и сл. Употреба полиције и војске била је велика грешка актуелног режима, поготово без претходне сагласности политички утицајних држава! Нити је Асад пример демократе, нити је опозиција водила „мирне демонстрације“, али шта ће обични грађани планете мислити о карактеру немира у доброј мери зависило је од

слика коју значењем обликују светски утицајни медији, уочава Жупљанин! Варање публике краткорочно може имати ефекте, али на дуге стазе значи пораз! Кроз рад је потврђена и теза да у *пропагандном информационо-комуникационом рату* сви учесници конфликта медије користе као полигоне за обмањивање маса.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Мастер рад *Комуниколошки и геополитички аспекти Арапског пролећа - анализа портала „Ал Џазира Балканс“ и сиријски рат* кандидата Музафера Жупљанина у потпуности је у складу са образложењем изнетим у пријави теме и уобичајеним методолошким поступцима. Кандидат је показао да одлично влада комуникацијским и геополитичким појмовима, али и завидно познавањем сродних друштвено-хуманистичких наука, пре свих социологије, антропологије, историје, религије, конфликтологије и сл.

Да ли теза садржи све битне елементе?

Аутор доследно спроводићи методолошке поступке и процедуре, теоријски релевантно и емпиријски аналитично, кроз добро издвојене студије случаја, одговара предмету истраживања нудећи оригиналан и веома самосталан приступ. Хипотетички оквир је добро и прецизно одређен, појмовно-категоријални апарат у потпуности одговара савременим геополитичким и комуникационим струјањима, што води квалитетном и когнитивно новом сагледавању актуелног проблема. Научни и друштвени циљеви рада су остварени, што додатно доприноси општем вредновању рада.

По чему је теза оригиналан допринос науци?

Оваква тема није довољно истраживана у нашој академској пракси јер је геополитички врло актуелна, а с обзиром да у средишту интересовања има утицај и моћ дигиталних медија на примеру сиријског конфликта јасно је да резултати истраживања нуде аутентичан друштвени и научни допринос. Став аутора да је *Арапско пролеће* уместо јединственог одговора арапских народа на проблеме друштва „имало бумерапг ефекат и сасвим супротно продубило све разлике међу њима“ резултат је дубоког аналитичког сагледавања укупне геополитичке парадигме, баш као и оцена „да је

простор Блиског истока на путу потпуног урушавања“. Међусекташки обрачуни различитих фундаменталистичких струја, уз све видљивије интервенције страних држава уводе овај део планете у ратове „не само за душе људи, већ пре свега за профит и религијски престиж“.

Актуелним геополитичким приступом, комуникацијом ширином, технолошком модерношћу и емпиријском прецизношћу овај мастер рад проширује досадашња сазнања о улози и значају интернета и друштвених портала у политичкој пропаганди и показује колико је важно уложити посебну енергију и пажњу интерактивној комуникацији са грађанима, посебно током кризних ситуација. Рад је композиционо-стилски језгровит, поступан и веома аналитичан, чиме задовољава све стандарде завршног рада на овом нивоу студија.

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања?

Нема недостатака који би у значајнијој мери утицали на квалитет рада.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцјене тезе, комисија једногласно предлаже:

- да мастер рад *Комуниколошки и геополитички аспекти Арапског пролећа - анализа портала „Ал Џазира Балканс“ и сиријски рат* кандидата Музафера Жупљанина буде прихваћен и да се одобри његова јавна одбрана!

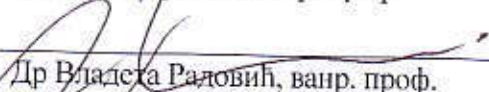
ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Зоран Јевтовић, ред. проф.

Др Зоран Драцки, ванр. проф.

Др Владета Радовић, ванр. проф.